

LISA 1

SIHTASUTUS NUKU STRATEEGIA AASTATEKS 2016–2019

MISSIOON

Sihtasutus NUKU (edaspidi NUKU) on Eesti riigi poolt asutatud professionaalne nuku- ja visuaalteatrikunsti keskus, mille juurde kuuluvad teater, muuseum ja rahvusvaheline nuku- ja visuaalteatريفestival. Meie missiooniks on nuku- ja visuaalteatrikunsti ning seda toetavate ja sellega haakuvate tegevuste kaudu täisväärtusliku (loova, targa, terve, heatahtliku, ausa, eetilise, moraalse) ja õnneliku inimese (meie sihtgruppi kuuluvad kõik inimesed alates imikueast kuni täiskasvanuteni) ning ühiskonna kujundamine ja arendamine. NUKU on ainulaadne eesti ja maailma nuku- ja visuaalteatrit tutvustav, populariseeriv, hoidev ja arendav keskus.

VISIOON

NUKU on traditsioonidest ja väärtustest hooliv, innovaatiline, kõrgetasemeline nuku- ja visuaalteatri keskus. NUKUt iseloomustavad:

Teater. Mitmekülgne ja professionaalne teatritegevus – omanäolised, kunstiliselt kõrgel tasemel lavastused nii lastele, noortele kui täiskasvanutele.

Nukuteatrikunsti muuseum. Nuku- ja visuaalteatrimaailma tutvustav tegevuskeskus, millel on tugev ja sisupõhiselt üles ehitatud püsi- ja pidevalt teiseuue/uuenev ekspositsioon. Järjepidev eesti ja maailma nuku- ja visuaalteatridvaldkonna (ajaloo) uurimine, tõlgendamine ja kaasaegses ühiskonnas toimuvate protsessidega suhestumine ning NUKU teistele tegevustele sisendi andmine.

Kirjastustegevus. Erialakirjanduse tõlked, artiklitekogumikud, Nukuteatri ajalooramat, perioodiliselt ilmuv nuku- ja visuaalteatridajakiri, mille sisuks on ülevaade maailma nukuteatrites toimuva kohta; lisaks arvamusedartiklid, kriitika, teaduslikud artiklid, erialaga haakuvate teemade tutvustamine.

Rahvusvahelised suhted. Mitmekülgsed kontaktid teiste nuku- ja visuaalteatrikeskustega kogu maailmas. Võrgustiku loomine professionaalsete nuku- ja visuaalteatridlavastajate, kunstnike, butafooride, valguskunstnike, videokunstnike, aga ka produtsentide, turundajate ja teiste nuku- ja visuaalteatridprofessionaalidega. Nuku- ja visuaalteatridfestivali Treff korraldamine. Osalemine rahvusvaheliste teatridorganisatsioonide töös (UNIMA, NEECPA, ASSITEJ). Osalemine kõrgetasemelistel rahvusvahelistel nuku- ja visuaalteatridfestivalidel ja kogunemistel kõikjal maailmas.

Haridustegevus. Töötubade ja loengute korraldamine koostöös erinevate kõrgkoolidega nii NUKU töötajatele, partneritele kui ka külastajatele. Järelkasvuga tegelemine NUKU noortestudios. Koostöö Eesti kooli- ja lasteaiadõpetajatega ja huvihariduskeskustega ning selle kaudu seoste loomine õppekavadega. Spetsiaalsete kunsti-, kultuuri- ning haridusprogrammide väljatöötamine.

VÄÄRTUSED

Ausus, austus, lugupidamine, eetilisus, hoolivus. Tahame oma töös kinni pidada üldinimlikest väärtushinnangutest.

Professionaalsus. Meie eesmärgiks on professionaalse ja ainulaadse kunstielamuse pakkumine. See saab võimalikuks tänu kollektiivi pidevale erialasele enesetäiendamisele ja professionaalsete oskuste arendamisele läbi õpitubade ja loengute NUKU töötajatele ning järelkasvu eest hoolitsemisele koostöös teiste teatrid, eesti ja välismaa kõrgkoolide ja erinevate nukukunstikeskustega üle maailma (näitlejad, nukumeistrid, valguskunstnikud, tehnilised töötajad, administratiivtöötajad, juhtkond jne.).

Usaldusväärsus. NUKU on tegutsenud aastakümneid ja meie repertuaari najal on üles kasvanud terved põlvkonnad. NUKU on usaldusväärne partner teistele organisatsioonidele, aga ka publikule ja inimestele, kes NUKUs töötavad.

Unikaalsus. Nuku- ja visuaalteatritele on omane püüdlus mõtestada maailma ja ühiskonda, inimeksistentsi ja ümbritsevas keskkonnas toimuvaid protsesse peamiselt visuaalsete kujundite kaudu. NUKU unikaalsus seisnebki selles, et iga uus lavastus kätkeb endas eesmärgipärast otsingut luua žanrile vastav ning täpne, originaalne ning ainulaadne sisuline ja vormiline tervik. NUKU südameks on teater, mille olemuslik eripära on lavastuste loomine nii lastele, noortele kui ka täiskasvanutele, panustades võrdselt ja kohusetundlikult lavastuste kvaliteedile ja sisule, sõltumata eelpool mainitud sihtgrupist.

Avatus. NUKU on oma töös igas mõttes avatud: uutele väljakutsetele, kontaktidele ja koostööle, nuku- ja visuaalteatriga seostuvatele kunstivormidele, uutele ideedele jne.

Kaasatus. NUKU lähtub oma töös kaasamise põhimõttest: repertuaari ja arengusuundade valikul saavad kaasa rääkida kõik NUKU töötajad. NUKU on toimiv loomenõukogu, regulaarselt toimuvad üldkoosolekud. NUKU töötajad on harjunud panustama ühistesse ettevõtmistesse sõltumata konkreetsetest tööülesannetest (vabatahtlik töö Treff festivali korraldamisel ja läbiviimisel, erinevad peredele suunatud üritused teatris ja muuseumis).

Innovaatilisus. Nuku- ja visuaalteatrižanrile on ainuomased innovaatiline lähenemine ning kunstipiiride kompamine ja ületamine, kuivõrd iga uus lavastus nõuab omanäolise ja originaalse, antud lavastusele kohase teatrikeele väljaarendamist. Ainult nii saab tekkida tõene nuku- ja visuaalteatrikunstile kohane kunstitervik. Sõna-, tantsu-, nuku-, visuaal- ja objektiteatri elementide ühendamine ja uute elementide leidmine on pidevalt toimuv ja jätkuv eesmärgistatud laboratoorne töö.

Traditsioonid. Nukuteatrikunsti traditsiooni säilitamine, arendamine, hoidmine nii teatrilaval kui muuseumis, ent ka vananenud, hoogu mahavõtvatest, kaasaegsete kunstiliste tõekspidamistega mitte kooskõlas olevatest traditsioonidest loobumine. On tähtis, et NUKU looks uusi ning arendaks vanu kunsttraditsioone nii, et luua ja kujundada tõeline, kunstilistel alustel põhinev nuku- ja visuaalteatri vundament Eestis.

Rahvusvahelisus. Nuku- ja visuaalteater on rahvasteülene, tihti sõnadeta mõistetav teatrikunstivorm, milles jutustatakse lugusid peamiselt visuaalsete kujundite kaudu. Eestis nuku- ja visuaalteatrikunsti koolitus puudub ja seetõttu on suur puudus ka valdkonda tundvatest lavastajatest, kunstnikest ja teistest teatriprofessionaalidest. Suurem osa meie koostööpartneritest ja väärtuslikest kontaktidest asuvad Eestist väljaspool. Meie eesmärgiks on nuku- ja visuaalteatri tipp-professionaalide eesti publikule tutvustamine ja koostöös nendega kõrgetasemeliste ja omanäoliste nuku- ja visuaalteatrilavastuste loomine, mis rikastab Eesti teatri- ja kultuuripilti. Meie partneriteks on sloveenia, soome, prantsusmaa, venemaa, šotimaa, inglismaa, saksamaa jt teatriprofessionaalid.

Nüüdisaegsus. Hea teatri üheks tunnuseks on, et see räägib ajatutel teemadel, ent kõnetab ka omas ajas. Nuku- ja visuaalteatri lavastused on tihti äärmiselt tehnilist laadi ja seotud kaasaegsete tehnoloogiate kasutamisega. NUKU teatri lavastustes põimub nüüdisaegne tehnoloogia ajatute väärtuste ja igavikuliste teemadega, moodustades ainulaadse kunstilise terviku. NUKU on aja ja ühiskonnaga kaasas käiv organisatsioon, millele on omased tundlik sotsiaalne närv, võime kiiresti ühiskondlikele muutustele reageerida, traditsioonilistest väärtustest hoolides otsida siiski pidevalt uusi väljakutseid. Noore publikuni jõudmiseks, nende hoidmiseks ja vastutustundlikuks kasvatamiseks peame oluliseks nüüdisaegse, kvaliteetse, aktuaalsetel teemadel põhineva, nuku- ja visuaalteatritele kohase dramaturgia lavaletoomist, aga ka tõlkimist/leidmist ja kirjutamist. Nuku- ja visuaalteatrikunst on maailmas üha populaarsust võitmas, järjest enam võib rahvusvahelises teatripildis näha nuku- ja visuaalteatrižanri elemente, seega on tegu aktuaalse ja tänapäevase kunstiliigiga.

Haridus. NUKU publikuks on lapsed, noored ja täiskasvanud. Peame väga oluliseks teatriteadlike, nõudlike ja haritud inimeste kasvamisprotsessis osalemist. Seepärast on oluline ka NUKU töötajate erialane haritus, lai silmaring ja järjepidev erialane enesetäiendamine. NUKU juures tegutseb noortestuudio, mida traditsiooniliselt juhivad

mõni NUKU näitlejatest (hetkel Mirko Rajas). Noortestudio töös on õpetajate ja juhendajatena läbi aegade osalenud suur osa NUKU näitlejatest, andes sellega oma panuse teatriteadliku publiku kasvatamisse. NUKU osaleb mentorina TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia teatrieriala 11. lennu tudengite koolitamisel. NUKU näitlejad õpivad eesti ja välismaa kõrgkoolides. Samuti on NUKU tihe kontakt eesti haridustöötajatega (õpetajad, lasteaiaõpetajad, huvikoolide juhid), NUKU repertuaar ja muuseumi haridusprogrammid on kooskõlas Eesti koolides kehtivate õppekavadega, toetades ja visuaalsete kujundite kaudu arendades noore inimese kujutlusvõimet, emotsionaalset intelligentsust, ent ka empaatiavõimet ja harmooniliseks, täisväärtuslikuks kodanikuks kujunemist.

KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukava 2016–2019

Tulemusvaldkond: kultuur

Alavaldkond: kunstid

Meede 1: Mitmekülgse kultuurielu tagamine kunstide toetamise ja eesti kultuuri tutvustamise kaudu.

Etenduskuunstid.

1.15.2** Säilitamiseks teatrite konkurentsivõimet kunstiväärtuslike lavastuse loomisel ja publikule konkureerimisel, vajab tegevuskeskkond ja taristu pidevat kaasajastamist ja arendamist. KuM jätkab võimalusel investeringuid etendusasutuste tegevuskeskkonna ja taristu kaasajastamisse ning arendamisse arvestades valdkonna ettepanekuid (Kultuur 2020 p 8). Paraneb väiketeatrite tehniline baas, mis annab võimalused luua tehniliselt huvitavamaid lavastusi, pakkudes seeläbi truppidele vaimseid väljakutseid. Valminud on objektid: Rakvere teatri proovisaal ja parkla laiendamise II etapp (2016), Ugala teatri renoveerimine (2016), **NUKU suur saal (2016)**, Vanemuise teatri lavatehnika renoveerimine (2016), Endla teatri lavatehnika renoveerimine (2017), Rahvusooper Estonia tulekahju teavitussüsteemi väljaehitamine ja fassaadi remont (2017). KuM on kaasa aidanud Narva Vaba Lava saali rajamisele.

Tallinna linna arengukava aastateks 2014–2020

Sotsiaal- ja kultuuriline areng

Kultuuri valdkonnas on oluline teha rahvusvahelist koostööd ja liituda eri valdkondade võrgustikega, suurendada sidusust kogu Euroopa kultuuriga ning arendada kultuurisidemeid Läänemere ruumis ning Venemaaga, unustamata sealjuures Tallinna kultuuriloolist eripära. Rahvuskultuuri traditsioonide säilitamisel on oluline, et rahvuskultuur ei jääks muuseumlikuks, vaid oleks tänapäevane, areneks ja kõnetaks ka nooremat elanikkonda. Rahvusvähemuste kaasamise ja kultuurielus osalemise juures on tähtis, et väheneks rahvusrühmade suletus omakeelsesse kultuuri. Samuti on oluline rahvusvähemuste tegevuse laiem avalikkusele suunatus ja koostöö teiste kultuurivaldkonna rühmadega. Euroopa mastaabis konkurentsivõimelise professionaalkultuuri arendamise kõrval tuleb tagada mitmekesised võimalused kultuuriliseks harrastustegevuseks, toetada kodanikuühendusi, asumikeskseid algatusi ja hoolitseda selle eest, et kultuuriloome seoks ühiskonna eri kihte.

Jätkuvalt on esmatähtis kultuuritegevuse ja vaba aja veetmise võimaluste suurendamine Tallinna südames, mere ääres.

Haridusasutused

Väga paljud haridusasutused (üldhariduskoolid, huvikoolid ja lasteaiad) peavad NUKUt oluliseks külastuspaigaks ning koostööpartneriks, väljendades seda lausa oma arengukavades.

HETKEOLUKORD

Täna on NUKU edukalt tegutsev KESKUS, mis põhitegevustena kätkeb endas teatrit ja muuseumi, aga ka paljusid teisi kunsti-, kultuuri- ja tugitegevusi.

NUKU töötab koostöös rahvusvaheliste organisatsioonidega UNIMA (rahvusvaheline nukuteatrite ühendus) ja NEECPA (Põhja- ja Ida-Euroopa nukukunsti keskus). Selle koostöö väljundiks on lavastuste loomine rahvusvaheliste töörühmadega ja nuku ja visuaalteatريفestival Treff.

**PÕHIANDMETE
ÜLEVAADE**

Eesti Riiklik Nukuteater loodi iseseisva professionaalse teatrina 2. jaanuaril 1952. a. Alul tegutseti ringreisiteatrina. 1954. aastal sai Nukuteater enda valdusse osa Lai tn. 1 majast, mida jagati kuni 1994. aastani ALMAVÜ Raadiokooliga.

Tänaseks on Nukuteatri kasutuses hooned Lai1/3 ja Nunne 6/8.

2016. aasta sügisel avatakse NUKU uus saal. Ehituse ja remondi ajaks kolib etendustegevus Aru tänavale. Lisaks antakse etendusi erinevates teatrisaalides Tallinnas ja mujal Eestis. Muuseumitegevus jätkub Nunne tn asuvas muuseumihoones.

Etenduspaigad 2015. aasta suveni: väike saal (200 kohta), vahesaal (50 kohta), ovaalsaal (80 kohta), erinevad mängupaigad Tallinnas ja mujal Eestis.

Etenduspaigad 2015. aasta suvest 2016. aasta sügiseni: Aru tänava väike saal (40 kohta), Aru tänava suur saal (150 kohta), erinevad mängupaigad Tallinnas ja mujal Eestis.

**NUKU etendustegevust iseloomustavad statistilised andmed:
TABEL KOLME AASTA ETENDUSTEGEVUSE KOHTA**

NUKU jaotab vaatajaid ja loob lavastusi vaatajatele vanuses:

1–3aastased
2–4aastased
3–5aastased
4–10aastased
5–12aastased
7–14aastased
12+
14+
16+

**MEIE
TUGEVUSED**

1. NUKU on hea mainega, tuntud ja tunnustatud teater;
2. Võimekus kõnetada eri vanuses publikut ja erinevaid sihtgrupe;
3. Väljakujunenud, samas paindlik struktuur, jätkusuutlik töökorraldus ja väljakujunenud töökultuur;
4. Tugev, hea ettevalmistusega ja noor näitetrupp, suur loominguline potentsiaal;
5. Tasemel, pidevalt õppiv ja arenev, ühtehoidev, kaasav ning samu väärtuseid, põhimõtteid ning eesmärke jagav spetsialistidest koosnev kollektiiv ja koostööpartnerite võrgustik;
6. Lai repertuaarivalik. Koostatud repertuaariplaan üheks aastaks ette; sisuliselt eesmärgistatud tegevusplaan kolmeks aastaks ette. Mängukava koostatud pooleks aastaks ette;
7. Ühislavastused Eesti ja välismaa koostööpartneritega;
8. Teatri ja muuseumi koostööst tekkiv sünergia ja lisavõimalused – küllastajate kohtumised näitlejatega, kohtumised nukkudega, töötoad, üritused jms.

9. Etendus- ja muuseumitegevusele lisanduvad kultuurilised lahus- ja sümbioostegevused. Tasemel tugitegevused ja -teenused.
10. NUKU on riigi poolt toetatud;
11. Tihe välissuhtlus, etendused välismaal ja välistruppide etendused Eestis. Eesti kultuuri tutvustamine maailmas (osalemine nuku- ja visuaalteatrite festivalidel). Maailma visuaalteatrikunsti tutvustamine Eestis – festivali Treff korraldamise pikaajaline kogemus;
12. Järjepidev NUKU ajaloo talletamine arhiivis, kirjandustoas ja muuseumis: lavastuste toimikute koostamine, salvestuste korraldamine ja säilitamine, loominguliste materjalide, artiklite jt kogumine jms;
13. Noortestudio. Järelkasvu kasvatamine, noorte loovuse arendamine ja selle kaudu kontakt noorsooga;
14. Visuaalteatri õppevõimalus teatritudengitele TÜ VKA etenduskunste osakonnas;
15. NUKU näitlejad õpivad eri kõrgkoolides nii Eestis kui välismaal (Mihkel Tikerpalu ja Katri Pekri õpivad EMTA magistriõppes ja Taavi Tõnisson õpib Peterburi Teatrikunste Akadeemia nukukunsti osakonnas nukulavastajaks).

**MEIE
NÕRKUSED**

1. Ruumipuudus. NUKU on kolm väikest saali, millest korraga saab kasutada kaht. Saalid on väikesed ja ei võimalda teatud vormide loomist ning publikuhoiuhaldamist. See omakorda tingib ühekülgsema repertuaari ning etenduste arvu ebamõistliku suurendamise (publikuvaru saavutamiseks mängitakse rohkem etendusi). Saalide suurus ja vähesus mõjutab ka proovitegemise kvaliteeti ja prooviaegu, mis omakorda mõjutab taas publikuvaru (prooviruumidena kasutatakse teatrisaale, kus sel ajal ei saa toimuda etendustegevus). Probleem laheneb suures mahus 2016 sügisest, kui avatakse NUKU juurdeehitus koos täiendava saaliga (400 kohta). Samas vajab Lai 1 hoone (väike saal, ovaalsaal, vahesaal ja proovisaal) hädasti remonti.
2. Näitetrupi arv. NUKU trupis on hetkel 19 koosseisulist näitlejat. Selle tõttu tuleb näitlejatel tihti ühe päeva jooksul anda kuni kolm etendust ja lisaks osaleda proovides. Suuremat truppi eeldavate teoste lavastamine on keeruline (oluline arvestada, et nukulavastus vajab sama materjali puhul draamavaldkonnast suuremat koosseisu). Töökoormus ei vasta palgatasemele.
3. Töökodade töötajate arv ja töötingimused ei vasta vajadustele. Seetõttu oleme tihti probleemi ees, et uuslavastuse dekoratsioonid, nukud ja rekvisiidid ei valmi õigeaegselt. Töökoormus ja tingimused ei vasta palgatasemele.
4. Täiskasvanutele suunatud nuku- ja visuaalteatrilavastuste

vähene osakaal NUKU repertuaaris.

5. Segane kuvand: vaatamata sellele, et nukuteatris mängitakse juba aastaid lavastusi täiskasvanud publikule, püsib endiselt kuvand NUKUst kui lasteteatrist.
6. Jagatud vastutusega struktuuris töötavad (uued) osakondade ja alajuhid ei suuda veel piisavalt kindlalt ja organiseeritult, iseseisvalt oma valdkonda juhtida.
7. Puudujäägid majasiseses, aga ka väljapoole suunatud kommunikatsioonis.
8. Vananenud tehnika saalides, töökodades ja kabinetides.
9. Osaliselt vananenud ja veel tasakaalustumata repertuaar. Puudujäägid paralleel-lavastuste süsteemis.
10. Amortiseerunud Laia tänava maja (katus laseb vett läbi, elektrisüsteemid vajavad korrastamist, lagunened põrandad, ruumide üldseisukord väga kehv – mittemotiveeriv töö- ja külastuskeskkond; aknad on vahetamata – tuul, külm).

KESKKONNA VÕIMALUSED

1. Suur huvi väikelastelavastuste vastu. Huvi nukuteatrižanri uuenduste ja eripärade vastu.
2. Kultuuriasutuste rohkus ja avatus erinevaks koostööks.
3. Publiku väljakujunenud teatrikülastusharjumusest tulenev võimalus välistruppide toomiseks NUKU keskusesse, mitte ainult üksikute külalissetenduste andmiseks, vaid näiteks nädalasele gastrollile.
4. Haridusasutuste suurest huvist nuku- ja visuaalteatri vastu tulenev võimalus osaleda noore inimese arengus ja kasvamises harmooniliseks ja täisväärtuslikuks kodanikuks.
5. Põlvkondadevaheline koostöö (konkreetsed eri põlvkondi siduvad tegevused).
6. Meelelahutuse ja perede vaba aja veetmise võimaluste vastu püsiv suur huvi, mis loob võimaluse etendustegevuse kõrval ka muude (kogupereürituste) korraldamiseks, mis mängib tähtsat rolli kogukonna ühtekuuluvustunde arengus.
7. Turistide rohkus – muuseumite aina suurem populaarsus ja areng.
8. Noorte püsiv ja kasvav soov osaleda huvihariduses (NUKU noortestuudios) ja erialasel õppel (TÜ VKA teatriharidus); noorte kaasamine NUKU lavastustesse ja muudesse ettevõtmistesse. Teatrikoolide aina kasvav tähelepanu visuaalteatri valdkonnale.
9. Suur huvi linnalaagrite, muuseumis toimuvate õppepäevade vastu.
10. Tallinna vanalinn kui unikaalne ja võimalusi pakkuv töökeskkond loob võimaluse koostööks erinevate Tallinna vanalinnas tegutsevate kultuuriasutustega: muuseumid, teatrid jne.
11. Sotsiaalprojektide, sh. Aitan Lapsi ja Teater Maale

jätkumine.

12. Teiste Eestis ja mujal maailmas tegutsevate etendusasutuste suur huvi NUKU vastu annab täiendavaid võimalusi uute lavastuste loomiseks koostöös erinevate Eesti etendusasutuste ja rahvusvaheliste nuku- ja visuaalteatri-keskustega.
13. Kultuuri ja kunsti toetavate rahastusmehhanismide olemasolu loob võimaluse taotleda jätkuvalt rahastust NUKU projektidele EL fondidest, KULKAst, saatkondadest jne.

KESKKONNA OHUD

1. Konkurents kultuurivaldkonnas sh:
  - 1.1 Loominguline: Tallinnas ja kogu Eestis tegutseb hulgaliselt teatreid ja truppe (sh. lasteetendusi andvaid);
  - 1.2 Kultuuri ja vaba aja veetmise valdkonnas konkureerib SA NUKU kõigi ajaviite vormidega, sh muuseumid, kinod, turismireisid, laste mängutoad, seikluspargid, arvutimängud jm kõrgtehnoloogilised vidinad;
2. SA NUKU peab lavastuste loomisel, muuseumi ekspositsioonide loomisel ja muude ürituste korraldamisel olema tuttav teaduse ja tehnoloogia uuemate saavutustega, et olla atraktiivne kaasaegseid tehnoloogilisi lahendusi kasutama harjunud külastajatele.
3. Teatri tehnika, sisseseade, töökeskkonna, tööohutusvahendite ja töövahendite pidev kaasajastamise vajadus. Selle puudumine ei võimalda töötajal anda parimat töötulemust, halvemal juhul aga viib väärtuslikud töötajad majast minema.
4. Piisava ettevalmistusega nuku- ja visuaalteatrivaldkonda tundvate tippspetsialistide vähesus. Puudus on näitlejatest, lavastajatest, kunstnikest, dramaturgidest, aga ka nukumeistritest, butafooridest ja teistest tehnilistest töötajatest ning turundusnimestest.
5. Seoses uue maja ehituse ja Lai 1/3 maja renoveerimistöödega kolib SA NUKU etendustegevuse Aru tänavale. Sellega kaasnevad ohud: väiksemad saalid, tundmatu koht, tegevus on Tallinna linnas mitmes eri paigas, mis tekitab omajagu segadust.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

EESMÄRK 1:

PIDEV, KÕRGETASEMELINE, MITMEKÜLGNE, ÜLE-EESTILINE NING RAHVUSVAHELINE ETENDUSTEGEVUS

- Mõõdik 1.1.: Aastas toob NUKU teater välja 8–10 kvaliteetset nuku- ja visuaalteatri žanrisse kuuluvat uuslavastust;
- Mõõdik 1.2.: Aastas annab NUKU teater keskmiselt 500 etendust.
- Mõõdik 1.3.: Aastas on NUKU teatril vähemalt 60 000 külastajat (täiendava saali valmimise järgselt vähemalt 75 000 külastajat).
- Mõõdik 1.4.: Aktiivsetel püsirepertuaari mängukuudel (veebruari–mai ja september–november) annab teater keskmiselt vähemalt ühe külalisetenduse nädalas.
- Mõõdik 1.5.: Aastas esietendub vähemalt 2 lavastust igale peamisele vanusegrupile (täiskasvanutele vähemalt 1);

- Mõõdik 1.6: Igal aastal toob NUKU teater välja vähemalt ühe rahvusvahelises koostöös sündiva uuslavastuse ja pakub teatri-erialade tudengitele praktikavõimalusi.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- NUKU avab 2016. aastal oma uue, 400 vaatajat mahutava saali. Koostöös RKASega korrastatakse ka teised saalid ja vastavalt võimalustele uuendatakse sisseseadet;
- Järjepidevalt võetakse kasutusele ja kasutatakse seniseid mittestatsionaarseid mängupaiku Tallinnas (Salme kultuurikeskus, Vaba Lava, Kultuurikatel jne) ja Eesti suuremate linnade teatrites, aga ka väiksemaid kultuuri- ja seltsimajasid.
- Aastas tuuakse vähemalt 1 lavastus välja nõ projekti korras ja mittestatsionaarses keskkonnas (nt endise Heliose kino ruumid).
- Kunstiline juht peab järjepidevalt läbirääkimisi nii eesti kui välismaiste lavastajatega uuslavastuste loomiseks;
- Kunstiline juht koos kirjandustoa ja loomenõukoguga tegeleb järjepidevalt väärtdramaturgia leidmisega;
- Repertuaar koostatakse väga paljudest erinevatest kriteeriumitest ja prioriteetidest lähtuvalt ja tasakaalustatult. Muuhulgas arvestatakse vanuse- ja sihtgruppe, (visuaal)teatrivorme, paralleel-lavastusi, materjale (päritolu, teemad jne), ühiskonna ootuseid, NUKU töötajate ja muid arenguvajadusi jne;
- Rahvusvahelised koostöölavastused on järjepidevad: 2016. aastal esietendub sloveenia lavastaja Matija Solce „Suveöö unenägu“, 2017 aastal esietendub TÜ VKA tudengite diplomilavastus brasiilia-hollandi koreograafi ja nukulavastaja Duda Paiva lavastuses.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Koostöö erinevate noorteorganisatsioonidega;
- Uute atraktiivsete mängupaikade leidmine;
- Koostöö Tallinna erinevate linnaosade kodanikeühenduste ja seltsidega (Pelgulinna selts, Kalamaja selts, Kassisaba selts, Telliskivi Loomelinnak ja Telliskivi selts, Uue Maailma selts jne.), et saavutada hea kontakt Tallinnas elavate inimestega ja selgitada välja Tallinna elanike tegelikud huvid ja soovid teatritöö kontekstis;
- Aru tänava ajutise teatrimaja kasutamine ja uue püsiva teatrisaali ning tervikliku NUKU kompleksi kasutusele võtmine.

EESMÄRK 2:

KÕRGETASEMELINE JA MITMEKÜLGNE NUKUTEATRIKUNSTI MUUSEUM

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 2.1.: Nukuteatrikunsti muuseum kogub vähemalt 20 000 külastajat.
- Mõõdik 2.2.: Esietendub vähemalt 2 uut muuseumilavastust aastas;
- Mõõdik 2.3.: Antakse vähemalt 40 muuseumietendust aastas, mida külastab vähemalt 600 külastajat;
- Mõõdik 2.3.: Aastas toimub vähemalt 15 muud üritust, mida külastab vähemalt 300 külastajat (lisaks osaletakse Muuseumiööl ja teistes üle-Eestilises muuseumitegevustes);
- Mõõdik 2.4.: Avatakse vähemalt 3 ajutist näitust aastas;
- Mõõdik 2.5.: Haridusprogrammis (ekskursioonid, loengud, õpitoad, mängud jne) osaleb vähemalt 3000 külastajat aastas;

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Nuku- ja visuaalteatri ajaloo uurimine, tutvustamine ja õpetamine;
- Püsiekspositsiooni ülevaatamine ja uuendamine kord aastas;
- Ajutiste näituste kava koostamine ja täitmine;
- Rändnäituse koostamine ja läbiviimine (vähemalt 1 näitus 2–3 aasta jooksul);

- Muuseumitegevuste (ekskursioonid, kohtumised, etendused, muuseumimängud) ja haridusprogrammi (loengud, õpitoad, „Koolipäev muuseumis“) väljatöötamine, vastava kava koostamine ja rakendamine;
- Täiendavate teenusepakettide koostamine (sünnipäev muuseumis, koolituspäev muuseumis jne) ja rakendamine;
- Pidevad NUKU-sisesed ning partnerite ja avalikkusega peetavad arutelud teatri, muuseumi ja teiste kunsti- ja kultuurivaldkondade sidumise võimaluste osas;
- Pidev muuseumi spetsiifikast ja võimalustest lähtuva sisendi andmine teatri ning NUKU muudesse tegevustesse;
- Erinevates koostöövormides osalemine (nt Muuseumiöö, koostööd teiste muuseumide, Eesti Lastekirjanduse Keskusega jne);
- Linnalaagrite jms korraldamine või nende korraldamises osalemine;
- NUKU muuseum otsib ja loob järjepidevalt kontakte välismaal asuvate muuseumide ja kultuuriasutustega koostöö arendamise eesmärgil.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- NUKU osaleb oma programmiga igal aastal vähemalt 3-4 korda Tallinna linnaosade seltsipäevadel;
- NUKU muuseumi eestvedamisel toimub igal aastal vähemalt kaks korda linnalaager lastele ja noortele;
- NUKU avab 2016 sügisel uue mitmekülgse keskuse.

EESMÄRK 3

KÕRGETASEMELINE JA RAHVUSVAHELINE NUKU- JA VISUAALTEATRIFESTIVAL

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 3.1.: Maailmatasemel nuku- ja visuaalteatrifestival Treff on iga-aastane ja pakub programmi nii täiskasvanutele kui ka lastele;
- Mõõdik 3.2.: Festivalil on esindatud vähemalt 12 maailmatasemel lavastust, vähemalt 5 erinevast riigist;
- Mõõdik 3.3.: Festivalil antakse keskmiselt 20 etendust;
- Mõõdik 3.4.: Festivalil osaleb vähemalt 4000 külastajat;

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Festivali kunstiline juht ja teatri kunstiline juht osalevad pidevalt võimalikult paljudel rahvusvahelistel festivalidel eesmärgiga leida Treff'i programmi maailma tippu kuuluvad nuku- ja visuaalteatrilavastusi, muid koostöövorme ja -partnereid ning äratada huvi NUKU loomingu vastu;
- Festivali korraldusmeeskond kohtub perioodiliselt, et arutada läbi ja leida parimad võimalikud tehnilised ja sisulised lahendused etenduste andmiseks ja festivali paremaks toimimiseks ning arenguks;
- Festivali korraldusmeeskond peab perioodiliselt läbirääkimisi teiste Tallinnas tegutsevate teatrite ja kultuuriasutustega, et leida sobivaid mängupaiku Treff'i programmi kuuluvate lavastuste mängimiseks ja muuks koostööks;
- Festivali korraldusmeeskond peab perioodiliselt läbirääkimisi leidmaks põnevaid koostööpartnereid ja toetajaid.

EESMÄRK 4

KVALITEETNE JA MITMEKESINE KUNSTI- JA KULTUURITEGEVUS

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 4.1.: Järjepidevalt toimuvad erinevaid kunstivaldkondi kaasavad ja siduvad erinevatele siht- ja vanusegruppidele suunatud sariüritused (avalikud lugemised, kohtumisõhtud, muusikaüritused jne), millest saab osa vähemalt 2000 külastajat aastas;

- Mõõdik 4.2.: Järjepidevalt toimuvad erinevaid kunstivaldkondi kaasavad ja siduvad erinevatele siht- ja vanusegruppidele suunatud eriüritused (hooaja avamise perepäev, jõulude eriüritused, rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, teatri/muuseum sünnipäevade tähistamine, teatripäeva või -kuu tähistamine, muusikaüritused ja muud teatriüritused), millest saab osa vähemalt 2000 külastajat aastas;
- Mõõdik 4.3.: Vähemalt 3 kunstinäitust aastas.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Juhtkonna, loomenõukogu ja eraldi koondatud juhtgruppide pidevad arutelud põhitegevustega haakuvate, neid täiendavate ja lisaväärtust andvate eri- ja sariürituste väljamõtlemiseks ja elluviimiseks;
- Avatus ja pidevad läbirääkimised teatri, muuseumi ja teiste kultuurivaldkondade esindajatega koostöö arendamiseks;
- Peakunstniku juhtimisel näitustegevuse aastakava koostamine ja elluviimine.

EESMÄRK 5

PEAMISI EESMÄRKE TOETAVAD JA TÄIENDAVALD KVALITEETSED LISA- JA TUGITEENUSED

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 5.1.: Regulaarselt toimiv, mitmekülgne ja -tasandiline vastavate programmidega (erialane)haridus- ja arendustegevus, millest saavad osa kõik või enamus NUKU töötajatest ja eesti teatrierialade (üli)õpilastest ning milles on võimalus osaleda huviharidusest huvitatutel ja (teatri)avalikkusel:
  - 5.1.1.: Vähemalt 5 loengust koosnev sari nuku- ja visuaalteatri ning sellega lähedalt seotud teemade alustest jne NUKU töötajatele, TÜ VKA tudengitele, noortestuudiole ning võimalusel ka (teatri)avalikkusele;
  - 5.1.2.: Vähemalt 2 NUKU töötajate suuremat gruppi puudutavat (eriala)koolitust, meistriklassi vm aastas;
  - 5.1.3.: NUKU regulaarne osalemine kõrgkoolide (teatrierialade) õppetöös ja üliõpilaste ning õppejõude osalemine NUKU tegevustes;
  - 5.1.4.: Vähemalt 10 osalejaga ja 3 juhendajaga regulaarselt tegutsev NUKU noortestuudio.
- Mõõdik 5.2.: Kõiki tegevussuundi arvestavalt väljatöötatud ja pidevalt arenev turundus- ja kommunikatsioonistrateegia ning sellest lähtuv vastav pidevalt uuenev ja täienev tegevusplaan, mille tulemuseks on sisuliste eesmärkide mõõdikutena välja toodud külastajatearvud;
- Mõõdik 5.3.: Pidev osalemine erinevate rahvusvaheliste võrgustike töös (sh välisvahendite kaasamine NUKU erinevateks tegevusteks);
- Mõõdik 5.4.: NUKU töötajate osalemine vähemalt 2 rahvusvahelisel teatrifestivalil ja vähemalt ühel erialamessil aastas;
- Mõõdik 5.5.: Kõiki NUKU teatri, muuseumi ja ürituste külastajaid teenindav regulaarselt avatud heatasemeline kassateenus;
- Mõõdik 5.6.: Kõiki huvitatud isikuid teenindav regulaarselt avatud heatasemeline ning sisulistest tegevustest lähtuv pood;
- Mõõdik 5.7.: Kõiki huvitatud isikuid teenindav regulaarselt avatud heatasemeline sisulistest tegevustest lähtuv kohvik.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Pidev eritasandiline ning mitmekülgne koostöö (erialaste) kõrgkoolidega – TÜ, TÜ VKA, EMTA, EKA jne. Koostöö TÜ Kunstide Instituudi teatriteaduse õpetooliga, mille tulemuseks on, et nimetatud eriala lõpetajad on kompetentsed nuku- ja visuaalteatri ajaloo alal, võimaldamaks tegutseda nii teatriajaloo uurijatena, kriitikutena kui teatri kirjandustubades dramaturgide ja toimetajatena. NUKU osalemine näitleja- ja lavastajaõppes. Koostöö stenograafiaõppevaldkonnaga. Praktikavõimaluste pakkumine muudel teatrierialadel jne.

- Pidevalt läbirääkimised Tallinna Ülikooli, Eesti Lavastajate Liidu ja teiste organisatsioonidega, leidmaks enda eriala hästi tundvaid, huvitavaid lektoreid.
- Pidevad läbirääkimised nuku- ja visuaalteatrikunsti tipp-praktikutega töötubade läbiviimiseks meie näitlejatele ja TÜ VKA tudengitele, aga ka Noortestuudiale;
- Koostöös teiste nuku- ja visuaalteatrikeskustega tegeletakse NUKU töötajate jne järjepideva erialase täiendkoolitusega, korraldatakse praktilisi töötubasid ja teoreetilisi loengud;
- Välissuhete juhi eestvedamisel peetavad pidevad läbirääkimised välissaatkondadega Eestis, Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja rahvusvaheliste organisatsioonidega rahvusvaheliste suhete arendamiseks ja NUKU tegevusteks vajalike lisarahastuste leidmiseks.
- Järjepidev osalemine erinevates EU, Põhjamaade jne rahvusvahelistes projektides;
- Korraldusosakonna eestvedamisel töötatakse välja turundusstrateegia ja sellest ning sisulistest tegevusest tulenevad turundusplaan(id);
- Korraldusosakonna eestvedamisel suheldakse pidevalt koolide, huvikoolide, lasteaedade ja muude haridus- ja kultuuriasutustega õpetajate infopäevade, perepäevade, vaatajatega kohtumiste jms kaudu; aga ka teiste oluliste vanuse- ja sihtgrupe koondavate organisatsioonidega suhtlemine;
- jätkuvalt Aitan Lapsi ja Teater Maale programmides osalemine, eesmärgiga pakkuda teatri- ja kultuurielamust vähekindlustatud perekondadest pärit lastele ja neile, kel puudub võimalus oma kodukeskkonnast välja sõita;
- Kassa, poe ja kohviku teeninduse, teenuste ja sortimendi pidev eritasandiline analüüs ja arendamine.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- NUKU Ülikooli projekti käivitamine;
- Koostöö EKA stsenograafiaosakonna tudengitega, eesmärgiga koolitada nuku- ja visuaalteatrikunstnikke;
- Perioodiliselt toimuvad nukumanipulatsiooni treeningud NUKU teatri näitlejatele.